Ч. 129. Пятниця 24 (11 червня) 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Росийско-японьска війна.

Рухи воєнні на далекім Всході поступають тепер що раз скорійше і по недавній битві під Вафанку можна сими днями сподівати ся вже нової. Всї вісти з поля війни бодай вказують на то. Вчерашна вість однакож, мов би Японцї вже взяли Ляоян, була так неімовірна, що можна вже з гори було сказати, що то лиш видумка якоїсь буйної уяви. Заняте Японцями Ляояна значило би рішучу поражку цїлої армії ґен. Куропаткіна, що прецї хоч би зі взгляду на сам час, потрібний для воєнного походу, було би просто неможливе. Але то здась бути певною річію, що коло міста Каіпін (званого також Каічу) лагодить ся нова битва. Многозначною під сим взглядом єсть телеґрама Куропаткіна до царя, в котрій він доносить, що неприятель, котрий стояв на дорозї Фенванчен-Саімацї (ішов на північний всхід), нараз не лиш здержав ся в походї, але ще й уступив ся з деяких точок занятих на північ від Фенванчена. Японцї пустились були форсувати передолину Далїн, а нараз відступили від того; за то показав ся рух японьского войска в сторону, як міста Каічу або Дашіцао.

Виходить з того, що Японцї змінили напрям свого походу. Перестали обходити передолину Мотів на гостинци з Фенванчен до Ляоян, на що вказував їх рух до Саімацї; перестали форсувати перехід через передолину Далїн, що веде до Гайчу, а звернули ся з цїлою силою в сторону як місто Каічу. Щось мусїло конче вплинути на так важну зміну походу; нїяка армія а тим більше японьска не робить нїчого навгадь і видко, що щось мусїло єї спонукати до того. Пояснене сеї стратеґічної зміни знаходить ся може в слідуючій телеґрамі, яку одержано в Льондонї з поля війни, а котра каже:

Після згідних вістий з Фенванчена, Чіфу і Нючвана поражка ґен. Штакельберґа мала спонукати Куропаткіна до офензиви. Армія росийска машерує з Ляоян в полудневім напрямі і концентрує ся коло Гайчен. Штакельберґови удало ся посьпішним маршом і серед бурливої ночи уйти з помежи двох японьских армій, котрі заходили его з двох сторін, однакож друга кольонна японьска заатакувала его на 30 анґл. миль від Сюян. Бриґада сибірских стрільців під командою ґен. Кондратовича удержує звязь зі Штакельберґом і криє его відворот. Куропаткін командує особисто армією з місця положеного на північ від Гайчен.

Так отже може легко стати ся, що коло Каічу готово сими днями прийти знову до великої битви. У Вашінґтонї, де мають завсїгди дуже добрі інформациї з поля війни, вижидають нетерпеливо вістя о сподїваній битві під Каічу. Депеші, які там наспіли, потверджують страшенні страти Росиян в битві під Вафанку, а в кругах військових припускають, що або вже веде ся битва під Каічу або може в найблизших днях відбудуть ся дві нові великі битви межи Каічу а Ляояном, по котрих наступить мабуть третя, що буде рішати о судьбі Куропаткіна. Вашінґтоньскі ґазети доказують, що Японія вислала на поле війни дві нові дивізиї резервові, котрі тепер ділають спільно з операцийними арміями.

Із сего, як і з руху японьского войска виходило би, що точка ваготи армії ґен. Куропаткіна пересунула ся з Ляоян в сторону Гайчен і се очевидно спонукало Японцїв змінити напрям свого походу. З дотепершної тактики Японцїв показує ся, що они старають ся завсїгди, як з одної сторони виступати против неприятеля з перемагаючою силою, так з другої рівночасно обходити его. Здає ся, що тепер повтаряє ся той сам маневр. До Каічу і Дашіцао легко Росиянам пересувати войско, бо они мають тут ще зелїзницю. Кинути під Каічу велику масу войска не так трудно, а потреба оборонити розбитий корпус Штакельберґа і спинити або може й побити неприятеля. Така розвага могла ґен. Куропаткіна спонукати пе

---

15)

Японія і Японцї.

(Після дра Коха, Майшкс-Сміта, Гірна і др. зладив — К. Вербин).

(Дальше).

Від коли Японцї стали переймати европейску культуру, видко у них дуже великий поступ в загальній просьвітї народу і в науках. Не можна сказати, щоби в Японії вже перед тим не було зовсїм нїякої просьвіти; як би так, то европейска культура не могла би була так скоро приняти ся і принести так обильні плоди. Просьвіта була але тота азийска, повільна, сонлива; она прокинула ся, стала живійша і нинї обняла цїлий нарід. В цїлім краю заведено школи народні, а хоч з ним заведено й примус посиланя дїтий до школи, то не задля того, мов би Японцї дійстно неохотно посилали своїх дїтий до школи, але длятого, щоби не допустити до опору против европейскої культури, котру ширять школи разом з наукою. В користь Японцїв треба то сказати, що они дуже радо посилають своїх дїтий до школи, а навіть в найнизших верствах японьскої суспільности дуже мало людий, котрі не уміли би по свому читати і писати, хоч і як трудно вивчити ся японьского письма. Коли повірати анґлійским ґазетам, то в японьскім війску на сто вояків знайде ся ледви пять, котрі не уміють читати і писати. Якаж величезна ріжниця під сим взглядом в порівнаню з росийским війском, де якраз навідворот на сто вояків ледви пять уміє читати і писати. Мало що ліпше й у нас. Але треба мати і то на увазї, що в Японії поємають ліпше вагу і значінє науки та не ставлять таких перешкод і не роблять таких трудностей, як декуди в Европі.

Характеристичне для удачі японьского народу єсть може й то, що у них із висших наук знайшла найбільше зрозуміня і розвинула ся найбільше наука штуки лїкарскої. Японьскі лїкарі суть нинї так само здібні як і европейскі, а декотрі з них виробили собі своїми науковими трудами навіть сьвітову славу. Причина сеї здібности Японцїв до наук лїкарских не єсть так сказати би случайна; она лежить в натурі Японця. Науки лїкарскі вимагають не лиш самої чистої працї духа, але ще й дуже точного розслїдуваня і бистрого спостеріганя а в многих случаях і великої зручности та вправи ока і руки а Японець якраз в тім майстер. За то брак Японцям майже всеї здібности до таких наук, що вимагають майже зовсїм чистої працї духа як н. пр. фільософія. Що єсть поза дійстностию, що вимає глубокого мисленя і чистого розумованя — се вже не для Японця; він не має до того анї здібности анї охоти; его уява за слаба до того, щоби займати ся річами, котрі переходять его змисли. Для Японця має лиш то значінє, що єсть в дійстности, в природі.

В новійших часах зачали в Японї грати велику ролю політичні ґазети а істория їх розвою і теперішний їх стан можуть бути найліпшим доказом, як скорими і величезними кроками поступав в новійших часах розвій духового житя Японцїв.

Перші початки японьскої журналїстики сягають недалеко до перших лїт шістьдесятих років минувшого століття. Першу ґазету став видавати в Токіо якийсь книгар, але она була головно лиш перекладом голяндскої ґазети „Вісти з Батавії“. Сеї ґазети появило ся лиш кілька чисел і она перестала виходити. В рік опісля освував був якийсь Француз японьску ґазету „Каґаі Шімбун“ („Вісти із заграницї“), але вік і сеї ґазети не був довгий; она мала всего лиш двох передплатників і так само перестала виходити. В 1867 р. зачав японьский літерат Ґенічіро Фукучі видавати ґазету „Коко Шімбун“ („Суспільні відомости“), а рівночасно зачало виходити ще й кілька иньших ґазет. Всї однакож не могли удержати ся а то головно длятого, що не було способу друкувати їх борзо на деревляних машинах, які тодї уживано в Японії. Аж заведене европейского способу друкованя за помочию движимих черенок зробило в японьскій працї великий поступ.

В 1872 р. зачала виходити ґазета „Токіо Йокагама Маінічі Шімбун“ а в рік опісля „Нічі Нічі Шімбун“ („Щоденні новини“) і „Гочі Шімбун“. Сї дві ґазети виходять ще й нинї і належать до найстарших в Японії. Перша з них стоїть за правительством і уважає ся по нашому ніби за півурядову; друга єсть поступова і має своїх постійних дописувателів в Анґлії і Америцї. „Кванпо“ („Правительственний вістник“) єсть ґазетою урядовою, котру мусить передплачувати кождий урядник. На розвій японьскої праси вплинула найбільше хіньско-

ресунути силу своеї армії дальше на полудневий захід, а в слід затим пересунув ся і похід Японців в иншу сторону.

З Ляоян доносять, що там надходять цілі поїзди ранених, з чого вносять, що шлях зелізничий знаходить ся ще в руках Росиян, але що також і корпус Штакельберґа мусить все ще вести борбу і мае щораз то нові страти. В то, мов би ґен. Куропаткін переніс свою головну кватиру з Ляоян, не вірять ані у Вашінґтоні ані в Льондоні.

Важною есть вість, що владивостоцка ескадра вернула назад до Владивостока. Она затопивши кілька кораблів японьских і забравши кілька других торговельних, що везли рибу і риж до Сасего і Шімоносекі, наробила Японцям великої шкоди.

Новинки.

Львів дня 23-го червня 1904.

— **Іменованя.** Пан президент мініcтрів як управитель міністерства справедливости іменував секретарями судових ад'юнктів: Ал. Ґриґлевского в Винниках до Николаева, Фелїц. Марцїнкевича в Товмачи для Буська і Корн. Бойкевича з Войнилова до Турки. — П. Намістник іменував укінчених слухачів політехники у Львові: Дмитра Кашубиньского, Ад. Махневича, Едв. Важного і От. Надольского практикантами будівництва в галицкій державній службі будівничій.

— **Перенесеня.** Пан Президент мініcтрів як управитель мініcтерства справедливости переніс судових секретарів: Ігн. Гонта з Перемишля до Бірчи, Мих. Фельштиньского з Золотого Потока до Коломиї, Льва Навроцкого з Николаева до Львова, Юл. Цурковского з Заставної до Чернівців, Сим. Видинівского з Дорної Ватри до Сучави, Йос. Вільома з Заболотова до Бережан, Жигм. Бікалеса з Вижниці до Заставної, Клим. Заградника з Калуша до Самбора, Мих. Яценя із Станиславова до Перемишля, Ів. Маньковского з Будзанова до Сянока, дра Давида Енґля з Монастириск до Тернополя, Ад. Гарлендера з Буська до Перемишля, Ст. Пшибиславского з Куликова до Немирова, Ал. Могильницкого з Немирова до Станиславова, Йосифа Ґайа із Скалата до Золочева, К. Вишневского з Косова до Добромиля, дра Герм. Плянера з Чорткова до Станиславова, Мар. Місїньского з Тернополя до Львова, Ант. Ґавлика з Бірчи до Ярослава, дра К. Ґеорґіяна з Ґура-Гумори до Чернівців і Стеф. Дрогомирецкого з Товмача до Станиславова.

— **Преосьв. станиславівский епископ** Григорий Хомишин передвчера виїхав в урядових справах до Відня і поверне слїдуючого тиждня.

— **Справа будови водних каналів.** У пана мініcтра торговлї Калля явило ся оногди кількох послів, щоб его запитати, чи будова водних доріг розпічне ся ще сего року. П. мініcтер відповів, що в тих краях, котрі ухваленем відповідного закона обовязали ся причинитись до будови, а то в долїшній Австриї, на Мораві і в Галичині будуть подрібні проекти визначені рівночасно. Виготовлене подрібного пляну для галицкого каналу від Затора до Пихович есть в повнім ходї. Все буде зроблене, щоби працї до серпня покінчити і прискорити ті роботи, що трохи утруднені великим роздробленем ґрунтової посїлости і иншими місцевими відносинами. На питане в справі покритя коштів, зазначив п. мініcтер, що мініcтерство торговлї одержало поки що потрібну суму на будови в достаточній висотї із запасів касових, котрі будуть пізнїйше покриті з позички. Наконець заявив п. мініcтер, що видано всї зарядженя, щоби в трох наведених повисше краях працї розпочали ся ще сего року.

— **Пожари.** В Іванкові коло Скали в неділю дня 19 с. м. о год. 1 пополудни знищив пожар хати і будинки господарскі двох господарів, имено Стефана Паламаря і Василя Павуляка. У Василя Павуляка згоріла також ялівка. Огонь повстав імовірно через неосторожність пастухів з папіросами. Шкода необезпечена виносить звиш 2000 К. — З Самбора доносять, що в селї Радловичах погоріло сими днями 7 селяньских загород.

— **Самоубийство.** Вчера в полудне відобрав собі житє вистрілом з револьвера в мешканю вітця, радника суду краевого, при ул. Сикстускій у Львові, 22-лїтний слухач прав Альфр Ґарфаїн. Причиною самоубийства мав бути сильний нервовий розстрій.

— **Пропав без вісти.** Передвчера вечером повідомлено львівску полїцию, що ще дня 16 с. м. виїхав в напрямі Львова почтмайстер з Майдану кольбушівского Ярослав Єлїнек і до сеї пори до Львова не прибув. Всякі глядатя родини були поки-що безуспішні.

— **З Ряшева.** Іспит зрілости в ряшівскій ґімназиї відбув ся в днях 4—18 с. м., отже тревав 15 днів, бо зголосило ся аж 85 кандидатів. Зложило іспит 73. Поправити один предмет позволено 12, а 1 одного ученика репробовано.

— **З Дрогобича** пишуть: Страшна посуха навістила сего року Дрогобиччину, — від Вознесеня до неділї не було каплї дощу. Овес, ячмінь, конюшина вигоріли, лиш познака, що на тім поли сїяно. Трави рідонькі і низькі, навіть по низинах, а пекучі вітри сухові поспалювали цьвіт жита: капуста вигоріла, а бульба і фасоля номерзла. Сумні вигляди на будуччину для господаря! Навіть недїльний (19 с. м.) дощик вже нїчого не поміг.

— **Конкурс.** Gazeta Lwowska оголошуе конкурс на одну цїсарску стипендию в сумі 600 К річно, яка буде надана слухачеви львівскої полїтехнїчної школи. Першеньство при рівних услівях мають ті, що розпочинають доперва студиї. Подання, відповідно заосмотрені, належить вносити до дня 31 липня 1904 під адресою: K. u. k. General-Direction der A. h. Fonde, k. k. Hofburg у Відни.—

— **Товариство педаґоґічне** оповіщуе: Родимцї! Не забувайте на приватну жіночу семинарию у Львові, удержувану товариством педаґоґічним і присилайте постоянні жертви! Вписуйтесь громадно в члени сего товариства і вирівнуйте залеглости. Вписове виносить 1 К. Пренумеруйте часопись для дітий „Дзвінок“ і часопись „Учитель“, так щоби они могли при більшім числї передплатників стати на ще висшім щебли і відповісти всім бажаням сьвідомих читачів. Адреса касиера: А. Алиськевич (ул. Кохановского 15 Б).

японьска війна. Аж до того часу не було ані друкарень, що мали би до розпорядимости великі капітали, ані ніхто не важив ся давати свої гроші на видавництво ґазет. Коли якась ґазета мала аж до того часу около 10.000 передплатників а еї начальний редактор діставав місячно 100 енів (200 корон), то се уважало ся за щось дуже великого. По хіньско-японьскій війнї відносини змінили ся дуже значно. Нині всї більші ґазети, що виходять в Токіо або й иньших провінціональних містах, мають більше як по 10.000 передплатників. Найбільше читана в Японії ґазета „Асаґі Шімбун“ („Ґазета ранїшного сонця“), що виходить в містї Осака, мае около 100.000 передплатників, а еї начальний редактор дістае місячно 500 енів (1000 корон), якраз тілько, кілько японьский мініcтер.

Тепер виходить в Японії 1500 всїляких ґазет а межи тими 400 щоденних. В самім Токіо виходить около 20 щоденних ґазет, а між тими й одна в анґлійскій мові (Japan Times), котру однакож пишуть і видають лиш самі Японцї. Вісім з виходячих в Токіо ґазет називають ся загальним іменем „Ошімбун“ або „великі ґазети“; всї инші називають ся „Кошімбун“ або „малі ґазети“. Ґазети Ошімбун займають ся поважними справами, полїтикою, торговлею і т. п., а Кошімбун, подібно як і у нас поменші ґазети, полюють головно на всїлякі новинки і сензацийні вісти з міста і провінциї. В сих ґазетах повно вістий про якісь страшні злочини та цікавих новинок з житя ґейш і славних акторів. Та й то ще треба сказати, що декотрі з тих малих ґазет розходять ся далеко більше по краю як їх поважні посестри; „Йородзу Чого“ і „Йоміурі Шімбун“ („Міский викликач“), що полюють на самі сензацийні вісти та скандальні істориї, розходять ся в найдальші закутини краю.

Всї щоденні ґазети з виїмкою одної виходять лиш рано, а й тота, що робить вечірне видане, подае лиш біржеві відомости. Коли же наспіе якась важна вість, то ґазети видають окремі додатки, котрі розносять викликувачі по містї і продають. Ціна поодиноких чисел есть взагалї дуже низька і виносить 4 до 6 сотиків. Деякі ґазети виходять також ілюстровані а майже всї подібно як і у нас поміщають у фейлетонах всїлякі оповіданя. Крім японьских ґазет виходять також на провінциї, там де живе більше число чужинців, ще й анґлійскі ґазети як н. пр. в Кобе „Kobe Chronicle“ а в Йокагамі „Japan Daily Mail“. Начальний редактор сеї послїдної ґазети есть також дописувателем льондоньскої „Times“.

Можна загально сказати, що в Японії виходить що дня 600.000 до 700.000 примірників всїляких ґазет. Як на европейскі відносини було би то мало, але як на японьскі то се дуже богато. За причину, що в Японії може виходити таке множество ґазет, уважають загально то, що Японцї люблять дуже вязати ся в товариства а кожде товариство хоче мати свою ґазету. Давнїйше за панованя династиї Токуґава було строго заказано, щоби збирало ся разом більше як пять Японців; нині хотять Японцї ніби відшкодувати ся за давне обмежене свободи і основують множество всїляких товариств. В самім Токіо есть множество всїляких товариств, почавши від японьского товариства Червоного Хреста, що стоїть під протекторатом цїсаревої і мае в цїлім краю 400.000 членів, та від полїтичних, наукових, лїтературних, фільософічних, артистичних, музикальних, рільничих, лїкарских, жіночих, соціольоґічних, антропольоґічних, педаґоґічних, товариства тверезости, товариства добродійности, товариства для законодавства і т. д., а скінчивши на таких як „товариство носячих вуси“, „товариство рябих“, ба навіть товариство тих, що їздять зелїзницею межи Йокагамою а Токіо. Як видимо, Японцї під взглядом манії основуваня товариств не ріжнять ся зовсїм від Европейців. А кожде таке товариство хоче мати свій власний орґан, свою ґазету.

Требаж ще взяти й то на увагу, що полїтичне житє в Японії розвинуло ся дуже в послїдних часах і не ріжнить ся майже в нічім від полїтичного житя в Европі. Японцї розполїтикували ся так само як і европейскі народи. В Японії суть так само консервативісти і поступовцї як і у нас, аристократи і демократи, лїберали і радикали, а навіть і социялїсти, що займають ся так само як і наші виключно лиш справою робітничою. Єсть партия правительственна і опозиция (з часом буде здаесь і „обструкция“; доси еї ще нема), партия войскова і горожаньска. Нема лиш одної партиї клерикальної, бо Японцї уважають віру за річ совісти кождого поодинокого чоловіка і під взглядом віри полишають кождому повну свободу. Кожда з тих партий хоче мати свою окрему ґазету. Радикальна ґазета н. пр. називае ся „Джію Шімбун“, а ґазета партиї горожаньскої „Кокумін но Томо“ („Товариш Горожанина“) Єсть навіть ґазета, що зве ся „Аіа“, що значить „Шовінїзм“. Наконець суть ще й віроісповідні ґазети для католиків і будгістів.

А тепер ще придивім ся, як друкують ся японьскі ґазети. Коли зайти до нашої друкарні, то в ній, хоч там нераз в одній комнаті стоїть і богато людий, зовсїм тихо. Кождий складач стоїть перед своею скринкою з черенками, дивить ся на письмо перед собою а рукою сягае до переділок в скринцї по черенки; він навить не дивить ся, куди сягае, бо рука сама знае з навички, до котрої переділки сягнути по якусь черенку. Зовсїм не так в японьскій друкарни. Там, коли увійти, гудить і бренить як в улию; множество людий бігае то сюди, то туди і щось муркотить або посьпівуе. Причина того лежить по части в самій мові, по части в звичаю перенятім від Хінців, після котрого поодинокі слова не виписують ся буквами лиш знаками, котрі вже самі про себе означають якесь понятє, або склад якогось слова. Материял друкарский прибирае длятого величезні розміри. Замість 26 або 32 букв, потребуе Японець яких 9000 до 10.000 всїляких знаків, а й тих вистане хиба лиш до найчастїйше уживаних слів. А що тоті знаки мусять

— **Пчоли спинили рух.** В пятницю пополудни появив ся на улици Андрашого в Будапешті рій пчіл. Візники здержали коні, боячи ся нападу пчіл і так устав нечайно всякий рух на тій дуже оживленій улици. В одній хвили утворила ся величезна купа возів, а публика, стоячи на хідниках, висьмівала візників. Вкінци поліциянт, хотячи привернути лад, добув шаблї і став махати нею між пчолами. Однак пчоли не убояли ся так низької власти, кинули ся на него і в одній хвили змінило ся его лице в набряклу масу. Доперва робітник, поливаючий улицю, звернув струю води на рій і нею розбив їх на прах. Пчоли відлетїли чим скорше, а рух піднято знову по довшій перерві.

— **Не жалуйте гроший** на премії для шкільної дітвори! Розповсюднюйте книжки, щоби були і в кождій сільскій хатї! Дешеві і гарні книжки на премії продає Руске товариство педаґоґічне (площа Стрілецка ч. 6). Накладом сего товариства вийшов також великий ілюстрований Робінзон, книжка дуже займава і одвітна навіть для читалень (ціна 2 К 20 с. в гарній оправі). Цінники на жадане висилаєсь до 5 липня.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 23 червня. Є. Вел. Цісар приймав нині на загальних авдиєнциях станиславівского владику Преосьв. Гр. Хомишина і члена палати панів Юрия Василька.

Будапешт 23 червня. Угорска палата послів по довшій формальній дискусиї ухвалила нині в третім читаню закон о реґуляциї платнї урядників зелїзничих.

Льондон 23 червня. Бюро Райтера доносить з Ляояну під датою 21 червня: Після вірідостойних вістий Японцї не посувають ся тепер наперед коло Порт-Артура. Росияни мають надію, що кріпость буде могла видержати облогу, скоро має подостатком поживи. Ґен. Куропаткіна видко всюди. Він мав брати участь в битві під Вафантієн вздовж фронту війск російских. Може бути, що обі армії японьскі підперті армією, що стоїть на півночи сполучать ся кождої хвилї. Ситуация на півночи, здаєсь буде особливо важною. Японьскі війска на півострові Ляоян мусять від 16 с. м. терпіти богато від дощів, котрі утрудняють похід.

Танґер 23 червня. Одна француска фірма позичила султанови мароканьскому 70.000 долярів на викупно Пердікаріса і Варлея.

Танґер 23 червня. Як зачувати, увільненє Пердікаріса і Варлея мабуть знову проволїче ся, бо Раісулї жадає еще для себе і своїх товаришів зелїзного листу і докладного означеня місцевости, до котрої Пердікаріс і Варлей мають бути відставлені.

Вашінґтон 23 червня. Американьске правительство поручило консулеви в Танґері, щоби без порученя з Вашінґтону не висилав войска. Корпус повинен зажадати або живого Пердікаріса або нежавого Раісулю.

Петербург 23 червня. Російска аґенция телєґрафічна доносить з Бійска, що в горах алтайских нема зовсім політичного руху.

Льондон 23 червня. Ґазети доносять, що відділ ґенер. Кондратовича, зложений з 8000 людий потерпів під Кайчу велику поражку. Росияни мали стратити 1200 людий. Ґенерал Кондратович мав крити відворот ґенер. Штакельберґа.

Курс львівский.

Дня 22 -ого червня 1904.	платять	жадають
I. Акциї за штуку.	К. с.	К с.
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .	54 5 —	555 —
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	—·—	260·—
Зелїз. Львів-Чернів.-Яси	573·—	583·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	350 —	370·—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 4% корон	98 80	99 50
Банку гіпот. 5% преміов. . . .	111 25	—·—
Банку гіпот. 4½%	101 50	102 20
4½% листи застав. Банку краєв.	101 50	102 20
4% листи застав. Банку краєв. .	99 20	99 90
Листи застав. Тов. кред. 4% . . .	99·—	—·—
„ „ 4% льос. в 41½ літ.	99 30	—·—
„ „ 4% льос. в 56 літ.	98·80	99·50
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	99 70	100 40
Облїґи ком. Банку кр. 5% II ем	102 80	—·—
„ „ „ „ 4½ %	101 50	102·20
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	98·90	99·60
Позичка краєв. з 1873 по 6%	—·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.	99·50	100 20
„ „ м. Львова 4% по 200К.	97·—	97·70
IV. Льоси.		
Міста Кракова	76 —	82·—
Австр. черв. хреста (Курс віденьский)	53 75	54·75
Угорск. черв. хреста	29·—	30·—
Іт. черв. хрес. 25 фр.	—·—	—·—
Архік. Рудольфа 20К.	67 —	72·—
Базиліка 10 К	20 90	21·90
Joszif 4 К.	8·25	9.50
Сербскі табакові 10фр.	9·50	11.—
V. Монети.		
Дукат цїсарский	11·26	11·40
Рубель паперовий	2·52	2·54
100 марок нїмецких	117·20	117·70
Доляр америк.	4·80	5·—

ще бути всілякої величини, то річ легко понятна, що они не можуть стояти всі разом перед складачем в одній скринці, лиш мусять стояти методично впорядковані в шафах, уставлених по під стіни великої сьвітлиці. Множество хлопців з кусником записаного паперу бігає від одної шафи до другої і вишукує потрібні знаки, котрі відтак подають складачеви. Кождий з тих хлопців муркотить собі під носом або посьпівує тото слово, котре якраз шукає і від того так в цілій друкарни гудить.

У Японців суть тоті знаки повиливані на европейский лад з металю. Не так у Хінців, котрі потребують для своєї мови аж 80.000 знаків. Мусїла би то бути хиба якась величезна комната, в котрій би всі ті знаки можна помістити; тай тоді ще трудно би було їх дошукати ся в такій масї. Длятого уживають Хінцї деревляних знаків. Коли забракне якогось, бо н. пр. его дуже рідко уживає ся, то в таким случаю роблять борзо той знак з дерева.

Тепер друкують японьскі ґазети в ночи, а читателї дістають їх досьвіта, коли ледви що пробудять ся. Перед двайцяти роками нікому ані не снило ся о такій скорости. Ґазета виходила около полудня, а передплатники діставали їх аж вечером, а то тим більше, що ті, що їх розносили, замість віддати ґазету в дверох, заходили до кухні, балакали там з челядю, а при тій нагоді випили ще й чарочку чаю. Розповідають, що в 1874 р. люди так розривали якусь ґазету, що редакция не могла знайти достаточного числа послугачів, щоби всім передплатникам доставити ґазету ще того самого дня. Начальний редактор і члени редакциї взяли ся тоді самі розносити ґазету. Примір дав сам начальний редактор. Він убрав ся в своє лицарске одїнє з двома мечами за поясом і розніс не менше лиш 200 примірників, котрі мав в широких рукавах свого одїня.

Смішну історию розповідають також про помершого вже начального редактора ґазети „Акебоно,“ Юкіо Сучіро. Одного дня засів він писати вступну статю, на котру вже нетерпеливо чекали в друкарни. Нараз вибила година, в котрій статя мала бути вже готова, а то редактора так перепудило і роздразнило, що він недокінчену статю викинув через вікно. На другий день появила ся ґазета без вступної статиї, а на порожнім місци можна було прочитати слідуюче оправдане: „Наші читателї може пригадують собі, що вчера був великий вітер. Він вхопив якраз докінчену вступну статю нашого начального редактора, а нової написати вже не було часу. Длятого наші читателї позбавлені нині тої приємности читати его прозу. Просить ся дуже того, хто би знайшов загублену рукопись, щоби єї віддав в нашій редакциї.“ — Умів собі порадити!

Закони прасові були зразу дуже острі; від 1887 р. они далеко лагіднїйші і ґазети мають більше менше таку саму свободу, як в конституцийних европейских державах. Давнїйше грозили журналїстам і одвічальним редакторам арешт або грошева кара. Так н. пр. в 1877 р. засуджено Куро Кате, начального редактора ґазети „Сайфу Шимбун“ за остру статю против правительства на три роки вязниці, а через той час не могла его ґазета виходити. Всі видавцї других ґазет зробили велику демонстрацию против такої острої кари і справили ґазеті публичний похорон, в котрім навіть взяли участь будгайскі ереї із сьвятинї Дембо в Асаксї.

Теперішні закони прасові дають може аж занадто велику свободу ґазетам, бо зачали виходити ґазети, котрі подають своїм читателям більше або менше видумані сплетні з приватного житя людий, а видаванє таких ґазет не єсть заборонене. (Се мабуть також після взірця европейскої культури!) Якось недавно тому оснувало ся в Токіо товариство японьских журналїстів, котре поставило собі між иншим за задачу увійти в тіснїйшу звязь з европейскими журналїстами.

(Дальше буде).

Поїзди льокальні.

Приходять до Львова.

З **Брухович** 6·42, 7·30, 11·45 рано, 3·00, 4·30 і 5·03 по полудни, 7·54 і 8·59 вечером (до 11/9 вкл.)

З **Янова** 8·20 рано, 1·16, 4·45 по полудни, 9·25 вечером (від 1/5 до 30/9 вкл.) 10·10 вечером (від 15/5 до 31/8 вкл. в неділї і сьвята).

Зі **Щирця** 9·35 вечером (від 1/6 до 11/9 вкл. в неділї і сьвята).

З **Любіня** вел. 11·35 вечером (від 15/5 до 11/9 вкл. що неділї і сьвята).

Відходять зі Львова.

До **Брухович** 5·48 рано, 9·30 і 10·50 перед полуднем, 1·05, 3·35 і 5·05 по полудни, 7·05 і 8·04 вечером (від 8/5 до 11/9 вкл.)

До **Янова** 6·50 рано, 9·15 перед полуднем (від 1/5 до 30/9 вкл.), 1·35 по полудни (від 15/5 до 31/8 в неділї і сьвята, 3·18 по полудни (від 1/5 до 30/9 вкл.) і 5·48 по полудни.

До **Щирця** 1·45 по полудни (від 1/6 до 11/9 вкл. в неділї і сьвята).

До **Любіня** вел. 2·15 по полудни (від 15/5 до 11/9 вкл. в неділї і сьвята).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕР“

стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою у Львові, Ринок ч. 10, дім „Просьвіти“.

ЧЛЕНАМИ ТОВАРИСТВА можуть бути тільки обезпечені тревало в „Днїстрі“ від огню. Членьский уділ 50 К можна зложити в ратах; вписове 2 К.

ЧЛЕНИ ТОВАРИСТВА можуть затягати позички на 6 ½ % за предложенєм відповідної гіпотеки або поруки; сплату більших позичок розкладає ся на 10 лїт.

ПРИ ПАРЦЕЛЯЦИЯХ і иншім купнї землї нехай купуючі звертають ся за позичками до „Днїстра“.

ВКЛАДКИ щадничі приймає товариство на 4 прц.

З ЧИСТОГО ЗИСКУ дістають члени дивіденду від уділів а часть зиску призначує ся на добродїйні цїли; дотепер уділено на церкви, бурси, школи і т. и. 16.385 К.

Стан 31 грудня 1903:

Вкладки	1,444.589 К	Позички	1,330.822 К
Удїли	109.835 К	Цїнні папери льокованї в банках і на рахунках біж. .	280.681 К
Фонди резервові .	21.318 К		

Полїсюк і Патрах

в Стрию

поручають своі правдиві стрийскі

КОСИ

з сріблистої сталн. заосмотрені охоронною маркою „**січкарня**“. Коси визначають ся незвичайною легкостию і подвійним патентованим гартом, так що перевисшають вироби инших фабрик. Коси зладжені в формах уживаних в краю і довільній довжинї і коштують:

цм.	60	65	70	75	80	85
К	1·80,	1·90,	2,	2·10,	2·20,	2·30
цм.	90	95	100	105	115	
К	2·40,	2·60,	2·80,	3.	3·40.	

За всї повисші прикмети наших кіс приймаємо ґарантию.

Інсерати

(„оповіщеня приватні“) до „Газети Львівскої“, „Народної Часописи“ і всїх инших часописий приймає виключно лиш ново отворена „Аґенция дневників і оголошень“ в пасажу Гавсмана ч. 9. Аґенция ся приймає також пренумерату на всї дневники краєві і заграничні.

Видaня
Руского педаґоґічного Товариства
у Львові, ул. сьв. Софії ч. 9а).

Образкові виданя.

*Зьвіринець 20 сот. *Гостинець 20 сот. *Забавки 20 сот. *Менажерия 20 сот. *Квіточка 40 сот. *Віночок 40 сот. *Забавки для дітий 80 с. *Нашим дітям ч. I. 80 с. *Нашим дітям ч. II. 80 с. *Діточі вигадки ч. I. 60 с. *Діточі вигадки ч. II. 60 с. *Наші зьвірята 80 с. *Казки народні ч. 1 і 2 по 50 с., разом опр. 1 К. 30 с. *Казки Андерсена ч. 1, 2, 3, 4, 5 по 50 с., разом опр. 2 К. 90 с. *Байки Бряничанінова 30 с. *Робінзон Чайченка 80 сот., опр. 1 К. 10 сот. *Мірон: Пригоди Дон Кіхота (друге видане) 80 с., опр. 1 К. 10 с. *Байки братів Ґрімів 50 с. Дітвора 1 кор Зьвірята домашні 80 с. Приятелі дітий 1 кор 20 с. Ах яке хороше 2 кор. Для розривки 1 кор. 20 сот. *Ґете-Франко: Лис Микита (трете цїлком змінене видане) 1 кор., опр. 1 кор. 30 сот.

Видaня без образків.

***Молитвеник** народний 30 сот., в полотно оправлений по 40 сот. **Др. Л. Кельнер**: Коротка історея педаґоґії 60 с. ***Китиця желань** 2. розширене видане 40 с. ***Читанка** ч. I., III., IV опр. по 40, без оправи по 20 с. ***Ів. Левицкий**: Попались. Різдвяні сцени 20 с. ***Вол. Шухевич**: Записки школяря 40 сот. ***Тарас Шевченко**: Кобзар для дітий 30 с. **Гордієнко**: Картагинці і Римляни 20 с. ***Юлій Верне**: Подорож довкола землї 1. Кор. 20 с., опр. 1 кор. 50 с. **Др. Мих. Пачовский**: Замітки до науки рускої мови 60 с., Билини і думи 20 с. **Дзвінок** з р. 1894 4 К. **Др. Мандибур**: Олїмпія 40 с. **Віра Лебедова**: Гостинець дітям 50 с. ***Василь В-р.** Джонатан Свіфт. Подорож Ґулївера до великанів 50 с ***Мальота**: Без родини 80 с., опр. 1 К. 10 с. ***А. Глодзїньский**: Огород шкільний 1 К. 20 с. **Сальо**: Непос, учебник для III кляси ґімназ 1 К. 30 с. **Kokurewicz Józef**: Podręcznik dla kancelaryi szkolnej 60 с. ***А. К.**: Робінзон неілюстрований 20 с. **С. Нижанковский**: Батько і мати, двосьпів з фортепяном 20 с. ***Днїпрової Чайки**: Коза дереза 50 с. **Мапа** етноґрафічна Руси-України 40 с. **Барановский**: Приписи до іспитів 40 с. **Дзвінок** з р. 1895, 1897—1900 по 4 К. **Вол. Шухевич**: Від Бескида до Андів 20 с ***Ів. Франко**: Абу Каземові Капцї 40 с. **Дзвінок** з р. 1901 6 К. **Остап Макарушка**: Короткий огляд руско укр. письменьства 30 с. ***Т. Шевченко**: Кобзар 2 К., опр. 2 К. 40 с., в пол. 2 К. 70 с. ***Ів. Франко**: Коли ще зьвірі говорили, казки для дітий 80 с., опр. 1 К. 10 с. **Віра Лебедова**: Малі герої 50 с., опр. 70 с. ***Ів. Спілка**: На чужині 40 с., опр. 54 с. **Стефан Пятка**: Дарунок для дітий 40 с., опр 60 с. ***Оповіданя** для дітий 40 с., опр. 54 с. ***Мих. Коцюбиньский**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. ***Олекса Катренко**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. **Василь В-р**: Подорож до краю Лїлїпутів 50 с., опр. 64 с. ***А. Кримский**: Переклади 40 с., опр. 54 с. **Картки з історії Руси-України**. 40 с. ***Д. Н. Мамина-Сибіряка**: Дитячі оповіданя 30 с., опр. 44 с. ***А. Пушкін**: Байки 30 с. ***Марко Вовчок**: оповіданя I. часть 30 с.; опр. 44 с. ***Марта Борецка**: істор. оповід. 40 с., опр. 60 с. ***Ковалів Стефан**: На прічках, оповід. 30 сот., опр. 44 сот. ***Др. Мих. Пачовский**: Народні Думи з поясненями, I. ч. 40 с., опр. 60 сот. ***Гр. Л. Толстой**: Казки 40 с., опр. 54 с. ***Поеми О. Кониського**: 30 с., опр. 44 с. *Покарана Лож, комедийка Кучальскої 20 с., опр. 34 с. **Оповіданя М. Вовчка.** II. ч. Інститутка 40 с., опр. 60 с. *Дивні пригоди Комаха Санґвіна, I. част. 40 с., опр. 70 с. *Перша китичка для малих дівчат, Е. Ярошиньскої 20 с. *Малий сьпіваник 20 сот. ***Клявдия Лукашевич**: Серед цьвітів, комедия в 2 діях 16 с., опр. 30 сот. *Друга китичка для малих дівчат, Е. Ярошиньскої 20 с., обі опр. 54 с. **Шекспір** в повістках 30 с., опр. 60 с. **Дві могилї**, Королевского 18 с., опр. 32 с. Анґлїйскі казки, 24 с., опр. 38 с. ***Леоніда Глїбова**: Байки 10 с ***В. Чайченко**: Олеся; Комар; Два оповіданя по 10 с., Дума про княгиню Кобзаря 10 с. **Днїпрової Чайки**, Казка про сонце та его сина; Писанка по 10 с. **Учитель** на р. 1890—1900 по 2 К. з р. 1901 по 4 Кор.

Книжки, назначені **зьвіздкою**, *апробовані Радою шкільною* на нагороди пильности до шкіл народних, Інститутка і Шекспір в повістках до шкіл видїлових, а „Огород шкільний“ порученний до бібліотек шкільних.

Замовляти можна в товаристві педаґоґічнім у Львові ул. сьв. Софії ч. 9 а, в книгарні Наукового Товариства імени Шевченка, ул. Чарнецкого ч. 26. і в книгарні Інституту Ставропигійского ул. Руска ч. 3.

Хто купує книжки на суму 10 К і висше в самім товаристві, дістає 10% рабату. Виданя ілюстровані ч. 96—100 продає ся без рабату.

Книжки висилає ся за готівку або за послїплатою.

При замовленях треба дочислити оплату почтову

З друкарні В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).